

Mededeling van Jean-Marc DELIZEE, Staatssecretaris voor Sociale Zaken, belast met Personen met een handicap

De federale regering is in lopende zaken. Toch blijven mijn collega's en ikzelf werken en behandelen we dossiers die essentieel zijn voor het functioneren van ons land, zoals het vastleggen van de federale begroting. Maar de lopende zaken maken nieuwe initiatieven erg moeilijk. Zo kunnen we broodnodige hervormingen niet doorvoeren, ook op het vlak van het beleid voor personen met een handicap. Ik heb alle begrip voor uw frustratie of zelfs boosheid hierover. Er is nog zoveel te doen! Ik ben me ervan bewust dat u dagelijks met problemen geconfronteerd wordt. Dat is de reden waarom ook ik, ondanks deze situatie, de dingen zoveel mogelijk wil laten vooruit gaan.

Ik heb het genoeg om u deze nieuwsbrief te bezorgen met de vooruitgang van de laatste 6 maanden.

Zoals u weet, keurde België op 2 juli 2009 **het Verdrag van de Verenigde Naties inzake de rechten van personen met een handicap goed. Dat is precies twee jaar geleden! Dat Verdrag vormt de rode draad doorheen mijn beleid.**

Het Verdrag bevat de fundamentele rechten van personen met een handicap en de verbintenissen en verplichtingen van de Staten die Partij zijn bij het Verdrag, die moeten waarborgen dat personen met een handicap hun rechten ten volle kunnen uitoefenen, op gelijke voet met de andere burgers.

Naast de naleving van de wetten, brengt het Verdrag ook iets nieuws, namelijk een andere kijk op personen met een handicap. Voor mij is dit Verdrag **revolutionair!** **Personen met een handicap worden eindelijk erkend als volwaardige burgers** die volwaardig deel uitmaken van de maatschappij. Dat is het resultaat van een lange evolutie. Een geweldige stap voorwaarts... een reuzenstap!

Het Verdrag zorgt mee voor een **verandering van de mentaliteit**, van een medisch naar een sociaal model. Het Verdrag geeft een innoverende definitie van wat een handicap is. **Personen met een handicap nemen als volwaardige burgers deel aan de maatschappij.**

Op het vlak van de uitvoering van het Verdrag, zijn er in ons land **aanzienlijke vorderingen** gemaakt.

Het Verdrag voorziet dat « *De Staten die Partij zijn wijzen binnen hun administratieve organisatie een of meer contactpunten aan voor aangelegenheden die betrekking hebben op de uitvoering van dit Verdrag en besteden naar behoren aandacht aan het instellen van een coördinatiesysteem binnen de overheid teneinde het nemen van maatregelen in verschillende sectoren en op verschillende niveaus te vergemakkelijken..* » (Artikel 33.1 van het Verdrag).

Zowel de federale overheid als de Gewesten en Gemeenschappen hebben contactpunten opgericht binnen hun respectievelijke administraties.

Bij de federale overheid is het contactpunt de FOD Sociale Zekerheid. Deze FOD werd ook aangewezen als "**interfederale coördinatiestructuur**", in overleg met de Gemeenschappen en de Gewesten. In de begroting van de FOD Sociale Zekerheid is een bedrag ingeschreven van **238.000 €**, dat wordt aangewend voor de taken die de FOD vervult in het kader van artikel 33.1.

Deze interfederale coördinatiestructuur is al sinds begin 2011 bezig met het **opstellen van het verslag** dat België tegen eind juli 2011 moet indienen bij het Comité voor de Rechten van Personen met een Handicap van de VN, overeenkomstig artikel 35 van het Verdrag. Het gaat om een gedetailleerd verslag over de maatregelen die België heeft genomen om zijn verplichtingen krachtens het Verdrag na te komen. In overleg met de betrokken diensten van de federale departementen en van de Gewesten en Gemeenschappen, heb ik de nodige initiatieven genomen opdat het verslag tijdig zou worden ingediend en zou voldoen aan de voorschriften van de VN ter zake. Dezelfde interfederale structuur zal vervolgens de Belgische gesprekspartner zijn die zal reageren op de vragen om informatie en de opmerkingen van het Comité.

Ronde Tafel Mantelzorg in Brussel

Op donderdag 23 juni vond voor de eerste keer een nationale themadag rond mantelzorg plaats. De dag werd georganiseerd door "Kenniscentrum MANTELZORG VZW" en "ASBL Aidants Proches" in Brussel.

Op het einde van de dag vond een **rondetafelgesprek** met de beleidsmakers plaats over de **wettelijke erkenning van de mantelzorgers**, waaraan ik heb deelgenomen. Ik zal bijzonder aandachtig blijven voor dit dossier.

Ik ben trouwens van plan mijn collega's in de federale regering hierover aan te spreken en hun te vragen om in de wetgeving waarvoor zij verantwoordelijk zijn, de nodige veranderingen aan te brengen, om een statuut voor de mantelzorgers mogelijk te maken.

Ten slotte herinner ik eraan dat ik Elio Di Rupo in juli 2010, toen hij preformateur was, gewezen heb op wat de belangrijkste dossiers zijn waaraan de volgende regering moet (voort)werken zodat mensen met een handicap ten volle kunnen deelnemen aan de maatschappij. Ik herhaal mijn vraag vandaag. We moeten erop toezien dat de rechten van mensen met een handicap zoals ze in het VN-Verdrag beschreven staan, gerespecteerd worden. Ook de hervorming van het systeem van de tegemoetkomingen aan personen met een handicap moet er komen. Enkel zo kunnen we de bestaanszekerheid van de rechthebbenden garanderen en aan de verwachtingen van mensen met een handicap van vandaag voldoen: gaan werken, met iemand samenwonen, zijn of haar eigen beslissingen nemen, ...

Een derde punt was de uitvoering van een plan "grote zorgbehoevendheid" met een betere tenlasteneming van de rechthebbenden maar ook een erkenning van de mantelzorgers.

Vergadering met de Eerste Minister en het bureau van de NHRPH

Eerste Minister **Yves Leterme** en ikzelf hadden op dinsdag 31 mei een vergadering met het bureau van de **Nationale Hoge Raad voor Personen met een Handicap (NHRPH)** op het kabinet van de premier.

We hebben gepraat over de uitvoering van het VN-Verdrag en over de nood aan een transversaal beleid voor mensen met een handicap. Dit punt komt op de agenda van de ministerraad van 20 juli 2011.

Toegankelijke verkiezingen voor iedereen

Het stemrecht is een fundamenteel recht van elke Europese burger.

Inclusion Europe organiseerde op 30 en 31 mei een Europese conferentie over de toegankelijkheid van de verkiezingen in alle Europese lidstaten. Ik mocht het welkomstwoord verzorgen en ik heb uiteraard over het VN-Verdrag gepraat.

Het was een gelegenheid om te discussiëren over concrete voorstellen om verkiezingen toegankelijker te maken voor iedereen en "goede praktijken" uit te wisselen.

Inclusion Europe heeft er ook de resultaten van het project "*Accommodating Diversity for Active Participation in European Elections*" voorgesteld. Hun aanbevelingen zijn te vinden in twee brochures die u vindt via de volgende link: <http://www.inclusion-europe.org/voting-for-all/index.html>

Op de Europese ministerraad (EPSCO) van 17 juni in Luxemburg heb ik mijn Europese collega's aangesproken over deze bijzondere uitdaging : de politieke rechten van personen met een handicap.

Nog een stap in de evolutie naar een moderne en efficiëntere administratie voor personen met een handicap

De voorbije jaren heeft de Directie-generaal Personen met een handicap (DGPH) talrijke veranderingen ondergaan. Ze wordt **een moderne en efficiënte administratie**. Maar uiteraard is alles nog lang niet perfect. Het kan beter.

Om nog beter te kunnen doen, is een grondige modernisering van het informaticasysteem nodig. Op mijn voorstel heeft de ministerraad van 13 mei het licht op groen gezet voor een grondige doorlichting van de DGPH. De Federale Overheidsdienst Informatie- en Communicatietechnologie (FOD Fedict) zal deze taak op zich nemen. Op basis van de resultaten van de studie van Fedict zal de ministerraad in de tweede helft van 2011 een beslissing nemen over hoe het informaticasysteem van de DGPH verder zal gemoderniseerd worden.

De uitkeringen voor personen met een handicap twee keer verhoogd.

Ondanks de lopende zaken en de krappe ruimte in het budget van de federale regering, stijgen de uitkeringen voor personen met een handicap lichtjes.

Op 1 mei werden de sociale uitkeringen geïndexeerd. Dat betekent dat ook de **uitkeringen voor personen met een handicap met 2% omhoog gingen.**

Bovendien heb ik verkregen dat **de inkomensvervangende tegemoetkoming (of IVT) van bijna 100.000 mensen met een handicap op 1 september nog eens met 2% verhoogt.** Daarvoor werd een bedrag van 5,860 miljoen € in de begroting ingeschreven. Dat is dit toch **elke maand 10 tot 20 € meer** voor bijna 100.000 mensen met een handicap.

Een permanente werkgroep "Handicap" in de IMC "Armoedebestrijding"

Eén op vier gezinnen heeft een gezinslid met een handicap! Bovendien bleek uit de studie van KVF en VFG over handicap en armoede dat één op vier mensen met een handicap arm is.

Personen met een handicap komen vaak te weinig aan bod in het openbare leven; er wordt onvoldoende rekening gehouden met hun interesses en hun behoeften. Ze worden vaak uitgesloten uit het economische en het sociale leven, waardoor menselijk kapitaal verloren gaat of niet efficiënt wordt gebruikt.

De sociaaleconomische effecten van de financiële crisis dreigen de uitsluiting van personen met een handicap te vergroten.

Half maart heb ik tijdens de Interministeriële Conferentie (IMC) "Maatschappelijke Integratie" de dimensie "handicap" laten opnemen in de Permanente Werkgroep "Armoedebestrijding".

Deze Permanente Werkgroep "Armoede" zal zich buigen over:

- de opvolging van de EU 2020 armoededoelstelling, met inbegrip van personen met een handicap
- een vernieuwd samenwerkingsakkoord voor armoedebestrijding
- de automatische erkenning van rechten
- de aanpak van armoede bij kinderen, in het bijzonder bij kinderen met een handicap.

Aanvragen tegemoetkomingen personen met een handicap steeds sneller behandeld

Het Rekenhof heeft mij in februari het verslag van de audit over de behandelingstermijnen van de aanvragen voor de uitkeringen aan personen met een handicap bezorgd.

« DG Han is een dynamische administratie, waar continu aandacht uitgaat naar mogelijke verbeteringen. Tijdens de laatste twee jaren leidde dit tot verregaande hervormingen. Er werd grondig nagedacht over verbetering van de processen en veel wijzigingen werden daadwerkelijk geïmplementeerd » schrijft het Rekenhof. De meest zichtbare indicatie van die evolutie is de gemiddelde behandelingstermijn van de aanvragen voor tegemoetkomingen. Die is geëvolueerd van 10,2 maanden in april 2008 naar 4,7 maanden in april 2011 (idem voor mei 2011).

Maar de behandeling van de dossiers moet nog sneller kunnen. De versterking van het personeel (vooral door opleiding) en de vernieuwing van het informaticasysteem zijn daarbij prioritair. Als de behandeling van de dossiers nog vlotter verloopt kan de administratie zich meer toeleggen op uitdagingen die mij essentieel lijken: een verbetering van de dienstverlening en klantvriendelijkheid.

De audit ging over de manier van werken volgens de huidige wetgeving en spreekt zich niet uit over het feit of de wetgeving nog beantwoordt aan de noden van mensen met een handicap van vandaag. Er zou een hervorming van het stelsel van de uitkeringen moeten komen om de wetgeving te vereenvoudigen. De wetgeving is al 20 jaar oud en beantwoordt niet meer helemaal aan het leven van mensen met een handicap van vandaag. Daarom had ik een denkoefening opgestart over de hervorming van het systeem. Het debat is geopend en ik ben ervan overtuigd dat het moet voortgezet worden met de verenigen van mensen met een handicap, de administratie en de toekomstige bevoegde minister.

Ik heb alvast de aandacht van de formateur gevestigd op deze hervorming. Welke functie ik in de toekomst ook mag hebben, ik zal mij blijven inzetten om ervoor te zorgen dat de hervorming er komt.

Het verslag van het Rekenhof is te bekijken op http://www.ccrek.be/docs/reports/2011/2011_04_dghan_n.pdf

Ik dank u voor uw inzet, uw werk en hoop dat we samen onze samenleving kunnen veranderen in een echte inclusieve samenleving!

Jean-Marc DELIZEE